

paa den Maade, Budskabet stiller Sagen, bliver det ikke ifølge Folkets Kaldelse, men ifølge Kongens Testamente, at en saadan Prinds kommer paa Thronen, enten man vil have ham eller ikke, og faaer man først en saadan despotisk Bestemmelse, vil dens fordærvelige Indflydelse ikke undlade at gjøre sig gjældende i andre Retninger. Ved en saadan Leilighed vil desuden let Danmark og Holsteen kunne drages til forskjellige Sider; thi intet sælles Organ holder dem sammen. Hidtil have vi havt en vis Rettighed med Hensyn til Arvesølgen, som ikke kunde aflastnes af Kongen, vi have havt en dyrebar, en umistelig, en meer end tusindaartig Ret, som nu skal tilintetgjøres for Esterkommerne, og der kommer intet Andet istedet end en testamentarisk Ret for Kongen. Det kan dog den danske Borger og Bønde eller idetmindste deres Esterkommere ikke være tjente med. Man maa desuden tænke sig Sagen, som den virkelig er; man kan ophæve den cognatiske Arvesølge og al Arvesølge efter Kongeloven, men naar det Tilfælde nu skulde indtræde at der ikke mere er nogen Ugnat, og man ikke vil vælge en gottorpssk Prinds, eller der ingen saadan er til, hvad vilde da være naturligere, end at Blodets Bånd faaer den overveiende Indflydelse, og at i saa Fald en Cognat, uagtet han ingen Arveret har, da vil blive betragtet som den nærmest berettigede Prætendent. Hvad Betydning kan det vel have, at fremmede Magter nu have erklæret sig rede til at assistere Kongen ved et tilkommende Thronfølgevalg, dette forhindrer jo ikke, at i sin Tid een af Magterne mulig kunde have Interesse af at understøtte en Prætendent, en anden af at understøtte en anden. Naar derimod Kongen er støttet af sit Folks Døfter, saa vil alle fremmede Magters mulige skadelige Indflydelse derved tildeels være brudt. Den høitærede Justitsminister sagde under Sagens foregaaende (2den) Behandling, at det slet ikke behøvedes, at Kongen forhandlede med de fremmede Magter; naar han kun kunde blive enig med Folket selv, samt den Magt, Thronfølgevalget nærmest interesserede, var man først ad den Vej naaet til et Resultat, saa vilde andre fremmede Magters Anerkjendelse ikke udeblive. Dette er vistnok i og for

sig ganske rigtigt; men dette kan umulig opnaaes, uden at Folkets og Kongens Forhold ligeoverfor Londontractatens Art. II specielt ordnedes ved en organisk Lov. Dette er virkelig ikke tilveiebragt ved nærværende Budskab; thi det omtaler ikke med et Ord Londontractatens Art. II. Denne indeholder kun en almindelig Foranstaltning til at Kongen i Forening med de fremmede Magter kan ordne Thronfølgen, men det aldeles at ophæve Kongelovens Arvesølge giver ham aldeles ingen Frihed i saadan Henseende, tvertimod kommer han derved blot i et Afhængighedsforhold til disse Magter, som kan bringe ham og hans Land i en meget vanskelig Stilling. Naar jeg altsaa maa ansee det for rigtigst, om man itide kunde komme overeens om en saadan Forandring i Budskabet, er det just ikke fordi jeg anseer min Mening af stor Betydning, at jeg tiltraaer denne Forandring, men fordi der ved Budskabets Antagelse i dets nærværende Form bliver endnu en vigtig Omstændighed at iagttage. Der er nemlig vel neppe Nogen, der for Alvor vil antage, at Grundlovens § 4 ophæves derved, at vi sige „Ja“ til Budskabet; jeg idetmindste troer det ikke, og jeg hører heller Ingen her i Salen bekræfte det. — Men, naar § 4 er færdig, saa er Folket ogsaa færdig med sine Rettigheder med Hensyn til Thronfølgen, og det troer jeg dog at mindst af alle Bøndestanden kan være tjent med. — § 4 er i det Mindste ikke grundlovmæssigt ophævet, og, dersom den ærede Rigsdagsmand for Holbøks Amts 2den Kreds (Tscherning) ikke heri kan være enig med mig, saa skal jeg tillade mig at opfordre ham til at oplyse, hvorledes han tænker sig, at denne Paragraph kan være bortfalden uden at være ophævet paa grundlovmæssig Maade. Men, naar den ikke iforveien er ophævet, maa dog vel den Tid komme, at der maa forhandles om dens Ophævelse, og saa vil jo hele Spørgsmaalet om denne Paragraphs Indflydelse paa Thronfølgen fremkomme paany; thi saalænge denne Paragraph ikke er fuldkommen ophævet, bliver der altid den Banfelighed, at den Beslutning, vi nu tage, kunde blive forandret. Med Hensyn til Udlandet er der i den Henseende Intet iveien; thi en Tractat kan